

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr: 2021/1818

Sak: **10**

Møte: 21. april 2021

Nygårdshøyden Sør – visjon – strategisk drøftingssak

Bakgrunn:

- Orienteringssak a *Revisjon av universitetets masterplan for areal*, fakultetsstyremøtet 9.12.2020
- Universitetsstyresak 18/21 Oppfølging av universitetets Masterplan for areal
- Orienteringssak e *Nygårdshøyden Sør*, fakultetsstyret 17.02.2021

Saksframstilling:

I revidert Masterplan for areal vedtok Universitetsstyret et arealutviklingsprosjekt for Nygårdshøyden Sør der rehabilitering av to bygg og nybygget i Allégaten 64 er nødvendige forutsetninger for at Universitetet i Bergen skal være et lokomotiv for forskning og innovasjon innen realfag, IKT og teknologi på Vestlandet og i Norge også i fremtiden.

Vedtaket i Universitetsstyrets sak 18/21 vedrørende Nygårdshøyden Sør følges nå opp av Universitetsledelsen som er i dialog med Kunnskapsdepartementet vedrørende finansiering av rehabiliteringen av Realfagbygget og Bjørn Trumpys Hus (Fysikkbygget). Når det foreligger forpliktende signaler fra KD om dette, vil UiB kunne starte byggingen av Allégaten 64 («Entek») med finansiering fra UiBs eiendomsselskap i kombinasjon med privat finansiering.

Arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør omfatter dermed et nytt bygg og to store rehabiliteringer. Disse hører tett sammen og har en rekke faglige og fysiske bindinger til hverandre. Dette er avhengigheter som er knyttet til undervisning og forskning, men også i stor grad til finansiering. Realiseringen av delprosjektene må derfor ha et tempo og en rekkefølge som sikrer at det finnes egnede erstatningsarealer for både forskning og undervisning i ombygningsperiodene. Gjennomføringsplan for selve byggprogrammet er det Eiendomsavdelingen (EIA) som har ansvar for, og styringsstruktur, brukerprosesser osv. er under utarbeidelse. Det er også EIA som står for å gjennomføre konkurranse/avrope avtaler for prosjektledelse av byggeprogrammet og etablere byggherreorganisasjon.

Selve arealutviklingsprosjektet er definert i 3 faser; visjon og konseptutvikling, brukerfase og realiseringsfase. Både størrelsen og varigheten på prosjektet tilsier at fakultetet har behov for en egen prosjektleder gjennom hele prosjektperioden og en stilling vil bli lyst ut.

Fakultetet er opptatt av god brukerinvolvering gjennom alle fasene og at vi samtidig sikrer kontinuitet gjennom hele prosessen for de ulike gruppene. For visjon og konseptutviklingsfasen har fakultetet allerede etablert en *strategisk utviklingsgruppe (se vedlagt mandat)* bestående av alle instituttlederne samt dekan, fakultetsdirektør og visedekan. Disse rapporterer til en styringsgruppe på institusjonsnivå, ledet av universitetsledelsen. De tre sistnevnte i *strategisk utviklingsgruppe* utgjør *arbeidsutvalget*.

Strategisk utviklingsgruppe skal utvikle visjoner og mål for å videreutvikle og styrke Nygårdshøyden Sør som et realfaglig kraftsentrum. Det er også nedsatt visjonsgrupper for *læringsareal* og *eksperimentell forskningsvirksomhet* (se vedlagte mandat) som skal støtte opp under overordnet visjonsnotat og danner grunnlag for videre utvikling og romprogrammering i brukergruppene.

Fase 2, brukerfasen vil igangsettes allerede før sommeren og det vil etableres en rekke brukergrupper i løpet av prosjektets levetid. Basert på prinsipper og føringer fra strategisk utviklingsgruppe skal de ulike brukergruppene avklare fremtidige funksjons- og arealbehov for basisdrift og for utvikling av nye fellesarenaer for forskning, utdanning, formidling og innovasjon. De skal også foreslå løsninger som sikrer sambruk og effektiv utnyttelse av arealer. Fakultetet vil vektlegge å sikre kontinuitet ved å la noen av de samme personene gå over fra visjonsgrupper til brukergrupper.

Arbeidsutvalget og strategisk utviklingsgruppe arbeider nå med overordnede rammer og faglig utvikling. Det har vært kjørt en rekke møter både internt og med viktig eksterne aktører, og det har vært jevnlig dialog med EIA og rådgivningsselskapet Rambøll, som er kontrahert for å bistå i tidligfase, brukerprosesser og funksjons- og romprogram. Det er også tett dialog med universitetsledelsen om prosjektet.

Parallelt med dette er UiBs kommunikasjonsavdeling påkoblet med støtte fra TRY for å etablere en kommunikasjonsstrategi der formålet er å sette den strategiske retningen for kommunikasjonsarbeidet i prosjektet. Planen inneholder en budskapsplattform for ulike målgrupper og kommunikasjonstiltak opp mot de relevante målgruppene. For den faglige visjonen er målsettingen å overbevise om at «Nygårdshøyden sør er et nødvendig prosjekt for at Universitetet i Bergen skal kunne levere forskning av topp kvalitet innen realfag, IKT og teknologi også i fremtiden». For realisering av dette er et viktig overordnet budskap at finansieringsplanen, hvor universitetet dekker oppføring av Allégaten 64, gjør prosjektet langt billigere for staten («delingsmodell»).

Det er nå under utarbeidelse et *visjonsdokument* (utkast vedlagt) for prosjektet Nygårdshøyden Sør, der rehabilitering av to bygg og nybygget i Allégaten 64 er nødvendige forutsetninger for at Universitetet i Bergen skal være et lokomotiv for forskning og innovasjon innen realfag, IKT og teknologi på Vestlandet og i Norge også i fremtiden. Dokumentet bygger på Fakultetets strategi og slår fast at disiplinfagene er fundamentet og at fakultetet satser spesielt på marin, klima, energi, og energiomstilling. Samtidig løftes *IKT* og *innovasjon* frem som to særskilt viktige områder der fakultetet har tatt grep, og vil styrke og videreutvikle innsats ytterligere i årene fremover. Fordi IKT i økende grad er sentral inn mot alle fagområdene våre, men også mot andre fagmiljøer, ønsker vi å synliggjøre både det solide forsknings- og utdanningsmiljø innen informatikk, men like mye hvordan IKT brukes i alle våre fag, og ikke minst hvordan vi gjør studentene forberedt på den digitale framtiden der de som arbeidstakere blir viktige aktører.

Vi ønsker fakultetsstyrets kommentarer til den overordnede visjonen.

08.04.2021 Gunn Mangerud/Elisabeth Müller Lysebo

Helge K. Dahle
dekan

Vedlegg:

1. Nygårdshøyden Sør – et realfaglig kraftsentrum
2. Mandat strategisk utviklingsgruppe
3. Mandat visjonsgruppe læringsareal
4. Mandat visjonsgruppe for arealer for eksperimentell forskningsvirksomhet

Nygårdshøyden Sør – et realfaglig kraftsentrum

Kunnskap som former samfunnet

Universitetet i Bergen (UiB) er et internasjonalt forskningsuniversitet som søker, utvikler og røkter kunnskap gjennom fremragende forskning, utdanning, formidling og innovasjon. UiB går i bresjen for å bygge sterke kunnskaps- og kompetansemiljøer på Vestlandet. Våre forskere og studenter skal sammen, og i partnerskap med andre, skape nye innsikter for å møte utfordringene samfunnet står overfor. UiBs visjon er kunnskap som former samfunnet ([Strategi | Universitetet i Bergen \(uib.no\)](#)).

Realfagene skaper løsninger

Skal man lykkes med omstilling til en rettferdig verden for et samfunn i kolossal endring, og samtidig sikre en klode i balanse, trengs ny innsikt innen alle fagdisipliner. UiB skal være et nyskapende universitet, hvor grenser mellom fag krysses og kunnskapsfronter flyttes, på veien mot et bærekraftig globalt samfunn. Som et av UiBs sju fakultet bidrar Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet (i det videre omtalt som **fakultetet**) med forskning og utdanning med bredde og spiss, og med relevans for å møte samfunnsutfordringene basert på kunnskap fra matematikk, naturvitenskap og teknologi. Dette er essensielle fagfelt for å løse disse, og bidra til å skape et bærekraftig samfunn. Samlet har fakultetet ambisjon om å være fremragende i en internasjonal målestokk innen alle sine fagområder og være en særskilt tydelig stemme innen marin, klima, energi, og energiomstilling. Fakultetet tar ansvar for å realisere samfunnsoppdraget gjennom forskning, innovasjon og utdanning på høyt internasjonalt nivå, og også bringe dette til bruk.

Skal vestlandsregionen og Bergen utvikles videre og bidra til å skape nye muligheter i det grønne skiftet nasjonalt og globalt, i en verden som blir stadig mer digitalisert, er en avhengig av sterke utdannings- og forskningsmiljø innen naturvitenskap og teknologi. Campusutvikling som sikrer state-of-the-art fasiliteter og samarbeidsarenaer er en forutsetning for å styrke Bergen som et av landets tyngste naturvitenskaps- og teknologimiljøer.

De siste 30 årene har samfunnet opplevd en digital disrupsjon. IKT har endret måten vi arbeider, lever, kommuniserer og samhandler på. IKT har blitt en kunnskapsintensiv basisteknologi i hele samfunnet også innen forskning og utdanning. Vi må sikre **transformasjon gjennom bred adaptasjon** av IKT som et sentralt verktøyfag innen våre fagfelt. Kunstig intelligens (KI), maskinlæring og andre digitale teknologier er nødvendig for å forstå og nyttiggjøre oss av de store og komplekse datamengdene naturvitenskapene genererer. UiBs ambisjon er å ytterligere styrke fagfeltet informatikk og samtidig gi rom for god integrasjon av IKT.

Forskningsrådet slår fast at for å flytte innovasjonsfronten kreves det sterke forskningsmiljøer ([Strategi for Norges Forskningsråd 2020-2024](#)). Gjennom forskning, utdanning, satsing på teknologi og innovasjon skal fakultetet frembringe ny kunnskap inn mot fornybare, smarte og trygge løsninger så vel som grunnleggende forskning for å fremskaffe ny viten og innsikt. **Vi må skape grobunn for de gode ideene.** Det gjør vi sammen med sterke nasjonale og internasjonale forskningspartnere, men også gjennom samarbeid med samfunns- og næringsliv som del av et lokalt økosystem for innovasjon og entreprenørskap.

For å lykkes med fakultetets målsettinger må kunnskap settes sammen på nye måter. Tverrfaglighet, innovasjon, endrede arbeidsmåter og gode samarbeid er grunnleggende for lyktes i fremtiden. Oppgaven blir å gi bedre rom for tverrfaglighet og skape større innovasjonskraft både blant forskere og studenter.

- *Vi vil redusere avstanden mellom forskningsfronten og brukerne av kunnskap*

Transformasjon gjennom bred adaptasjon

Datavitenskap handler om å hente nyttig kunnskap fra store og komplekse data. Innen naturvitenskapene har dataeksplosjonen, og hvordan vi lagrer og bearbeider data, ført til et paradigmeskifte. Dette gjør IKT til et viktig fag for alle fagmiljøene ved fakultetet, og innen de fleste andre fagområder ved universitet (se [faktaboks](#)). Det endrer også grunnlaget for hvordan vi arbeider med data, og nye teknologier basert på maskinlæring og kunstig intelligens (KI) vil være sentrale for å kunne henge med i forskningsfronten framover. En slik transformasjon krever ikke bare at man tar det i bruk, men at vi klarer å kommunisere og demonstrere mulighetene det gir.

Fakultetet har som ambisjon å produsere og spre kunnskap og bidra med ekspertise og løsninger for å løse samfunnsutfordringer og omstilling til et bærekraftig samfunn. Grunnleggende forskning og utdanning innen IKT-relaterte fag er avgjørende for at den digitale transformasjonen av samfunnet skal lykkes på en god måte. Forskingen på kunstig intelligens og maskinlæring bryter stadig nye barrierer og datasikkerhet blir stadig mer kritisk i en digitalisert, global verden. Digitalisering av næringsliv, offentlig forvaltning og utdanning er en av de største pågående samfunnsendringene. Sterkere satsing og integrasjon av IKT er nødvendig for å ta fakultetet inn i fremtiden. Dette vil også styrke universitetets øvrige IKT-relaterte forskning og utdanning, og anvendelser innen fagområder som for eksempel medisinsk KI, finansteknologi og medieteknologi.

- *Vi skal være i front når det gjelder å ta IKT i bruk på tvers av våre fagområder.*

Grobunn for de gode ideene

Universitetets innovasjonsarbeid har som mål å bidra til et mer velfungerende og bærekraftig samfunn, og dermed favne videre enn kommersialisering og økt verdiskapning gjennom økonomisk vekst. UiB legger stor vekt på å skape en kultur for innovasjon og entreprenørskap hos studenter og ansatte, både i utdanning, forskning og formidling og fremstå som en smeltedigel for nye ideer. I dette ligger samhandling og erfaringsutveksling på tvers av institusjonen. For å lykkes med dette vil fakultetet arbeide med å etablere struktur og kultur for **innovasjon** og **entreprenørskap**, både for studenter og ansatte, og tenke tverrfaglig i vårt innovasjonsarbeid. Innovasjon er sentralt både i utdanning, forskning og formidling.

Et viktig element er å bringe folk sammen. For å møte fremtiden og lykkes med forskning og utdanning på høyt internasjonalt nivå, er det en forutsetning at det fysiske miljøet bygger opp rundt samarbeidsarenaer og møteplasser. Samarbeid mellom universiteter og næringslivet foregår på mange ulike vis, gjennom nettverk, partnerskap og mer personlige relasjoner. For å lykkes enda bedre med interaktiv læring og innovasjon, er nærhet vesentlig fordi det styrker kommunikasjonen på tvers av faggrensene, skape gode relasjoner mellom organisasjoner og fagmiljø og bidrar til å skape tillit og en felles kultur ([Bochma, R. 2005 Proximity and Innovation: A Critical Assessment](#)). UiBs viktigste samarbeidspartner er VIS som hjelper forskerne og forskningsinstitusjonene med å kommersialisere forskningsresultater.

- *Vi skal øke innovasjonskraften og skape robuste samarbeidsarenaer med eksterne samarbeidspartnere.*

Forskning i internasjonal klasse

Fakultets strategi bygger på disiplinlagene. Det er fundamentet vårt og skal danne grunnlag og gi robusthet for å videreutvikle fagene på høyt internasjonalt nivå. Hvilken kunnskap vi trenger for fremtiden vet vi ikke.

Fakultetet har en stor ekstern finansiert økonomi, mange prestisjetunge tildelinger og har store ambisjoner. Sterke senteretableringer som SFI'en **Smart Ocean** ([se faktaboks](#)), SFF'en **Birkelandsenteret** ([se faktaboks](#)), **Bjerknessenteret** ([se faktaboks](#)), **Bergen Offshore Wind centre (BOW)** ([se faktaboks](#)), **Dyphavssenteret** ([se faktaboks](#)), **Lakselussenteret**, **Computational Biology Unit (CBU)** og **VISTA Center for Modeling of Coupled Subsurface Dynamics (CSD)** ([se faktaboks](#)) understøtter dette. Suksess for enkeltforskere på ERC og TMS er også viktig. Utfordringen fremover er, i tillegg til å være faglig fremragende innen disiplinene, evne å skape større rom for tverrfaglighet, innovasjonskraft og integrasjon av IKT. På den måten kan f.eks. digitalisering muliggjør ny metodeutvikling innen våre fag og nye samarbeidsformer kan utvikles innenfor eksisterende og nye fagfelt.

Moderne, avansert infrastruktur er grunnleggende for å utvikle fremragende fagmiljø for mange av fakultets disiplinlag og det er et virkemiddel for å være faglig i front. Fakultetets mål er å til enhver tid ha moderne eksperimentelle miljø som driftes med høy teknisk og forskningsetisk kompetanse og etter anerkjente standarder for bærekraft, helse, miljø og sikkerhet.

State-of-the-art infrastruktur er også et viktig konkurransefortrinn for å rekruttere dyktige forskere og studenter. Fakultetet har **11 nasjonale forskningsinfrastrukturer** som inkluderer:

Navn	Forkortelse	Vertsinstitutt	url
Norwegian NMR Platform	NNP	Kjemisk institutt	NNP - Home (uib.no)
Earth Surface Sediment Laboratory	Eartlab	Institutt for geovitenskap	EARTHLAB University of Bergen (uib.no)
European plate observing system	EPOS	Institutt for geovitenskap	EPOS-N University of Bergen (uib.no)
Norwegian Marine Robotics Facility	NORMAR	Institutt for geovitenskap	NORMAR University of Bergen (uib.no)
Facility for Advanced Isotopic Research and environmental monitoring	FARLAB	Institutt for geovitenskap	FARLAB University of Bergen (uib.no)
ELIXIR	Norsk node i europeisk bioinformatikkplattform	Institutt for informatikk - CBU	ELIXIR @UiB
European Molecular Biological Resource Centre	EMBRC	Institutt for biovitenskap	EMBRC University of Bergen (uib.no)
The Offshore Boundary-Layer Observatory	OBLO	Geofysisk institutt	OBLO University of Bergen (uib.no)
The European Multidisciplinary Seafloor and Water Column Observatory	NorEMSO	Geofysisk institutt	NorEMSO University of Bergen (uib.no)

Research Infrastructure for High-Precision Palaeoecological Analyses	Palaeoecology Laboratory	Institutt for biovitenskap	Palaeoecological Lab AVIT University of Bergen (uib.no)
BioMedData	BioMedData	Institutt for biovitenskap	BioMedData University of Bergen (uib.no)

Fordi infrastruktur er en forutsetning for å sikre en nøkkelposisjon innen mange fagfelt, er det kritisk å ha fleksible og velegnede areal for et bredt spektrum av basale og avansert vitenskapelige verktøy, som kan utvikles og tilpasses i takt med fagmiljøene og samfunnets behov for forskning, utdanning og innovasjon av høy internasjonal standard.

Et vesentlig trekk i utvikling av moderne naturvitenskap er innsamling av astronomiske mengder data. Hvordan vi lagrer og gjør data tilgjengelig er blitt en vesentlig del av forskningen og legger grunnlag for nye måter å samarbeide på, både med forskningssamfunn og næringsliv gjennom datadeling. Etableringen av **Center for Data Science (CEDAS)** i 2019 ([se faktaboks](#)), et tverrfaglig senter med fokus på datavitenskap og kunstig intelligens, var motivert nettopp av det. CEDAS er også kontaktpunkt for NORA, et nasjonalt konsortium med mål å styrke norsk forskning og utdanning innen kunstig intelligens, maskinlæring og robotikk. NORA har også innovasjon som målsetting gjennom å støtte oppstartsbedrifter på KI feltet. Dette er i godt samsvar med fakultetets satsing på innovasjon.

Nygårdshøyden Sør samler klima, marin og energiomstillingsklyngen i en felles origo og samtidig er nærhet til andre næringsklynger, som Medieklyngen og FinTech klyngen, i en liten by som Bergen en fordel vi kan kapitalisere på. Viktige samarbeidspartnere som Høgskolen på Vestlandet (HVL) og NORCE er lokalisert i umiddelbar nærhet.

- *Vi vil forme verden gjennom solid kunnskapsutvikling*

Solid og relevant utdanning

Våre utdanninger bygger på oppdatert teorigrunnlag i kombinasjon med data og observasjoner fra laboratoriearbeid, feltarbeid, tokt, eksperimenter og beregninger. Algoritmisk tenkning og kunnskap om IKT-sikkerhet er viktig i våre studieprogram. Vi skal gi våre studenter god tilgang til moderne vitenskapelig utstyr og infrastruktur, og fakultetet skal ha læringsarealer som støtter pedagogisk utvikling og en campus hvor våre studenter trives.

Fakultetet skal tilby framtidsrettede undervisnings- og læringsareal. Våre kandidater skal klargjøres for dagens og morgendagens arbeidsliv gjennom å sikre god læring både innen fagdisiplinene og generiske ferdigheter. Fakultet har i dag to Sentre for fremragende utdanning, **BioCeed** ([se faktaboks](#)) og **iEarth** ([se faktaboks](#)) som utvikler utdanning på nye og innovative måter og som setter standard for fremtidens behov. De er motorer i arbeidet.

Nye undersøkelser viser at det er et udekket behov for IKT kompetanse i norsk arbeidsliv ([Rapport | ikt-norge.no](#)). IKT griper inn i alle fagområder og fakultetet har derfor som ambisjon å videreutvikle og øke sitt IKT tilbud. Samtidig viser nye funn at akademikere i Norge ligger bak utvalgte land i Europa når det gjelder samarbeidsaktiviteter med arbeidslivet i høyere utdanning ([DIKU, Rapportserie Nr. 1 | 2020 / Samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv. Internasjonale perspektiv](#)). Vårt mål er å skape rammebetingelser og motivasjon for en bredere kontaktflate mot

eksterne aktører gjennom tilrettelegging for nye læringsmetoder, økt studentpraksis, student- og forskerentreprenørskap.

Vi ønsker et pulserende miljø der studenter og ansatte har kort vei til møte med næringsliv, forvaltning og samarbeidspartnere. Større satsing på etter- og videreutdanning (EVU) vil gi rom for livslang læring og invitere næringsliv og forvaltning inn i våre areal for kunnskapsoppdatering og ny innsikt.

- *Vi skal skape læringsarenaer som inspirerer, inkluderer og gir optimal læring*

En åpen og levende campus – universitetet uten vegger

UiBs strategi fastslår at grunnlaget for å påvirke at samfunnet bygges på kunnskap og kompetanse er et sterkt og tett samspill med omverden - globalt, nasjonalt og lokalt. Fakultetet skal oppleves som *åpent og tilgjengelig* både for studenter, forskere, samarbeidspartnere og byens øvrige befolkning. Vi skal legge til rette for et pulserende liv i campusområdet store deler av døgnet. Vi vil ha en åpen og imøtekommende campus med hensiktsmessig bygningsmasse og gode uteareal. Kafeer, møteplasser og åpne rom skal ønske velkommen.

Nygårdsparken er som et smykke på campus, og vil danne et område for rekreasjon, læring og møter. Inne vil moderne og innovative læringsareal, avansert laboratorier, annen forskningsinfrastruktur, gode arbeidsplasser og fleksible samarbeidsarenaer sikre høy kvalitet for forskning, læring og innovasjon som skal bringe fakultetet inn i en ny tid. Broer mellom byggene kobler virksomheten og sikrer lett tilgjengelighet.

- *Vi skal være et åpent universitet med et inviterende campusområde*

Attraktiv møteplass

Universitetets realfaglige forskning og utdanning har et fortrinn ved å være lokalisert i et konsentrert område på Nygårdshøyden Sør, inklusiv indre deler av Marineholmen. Allégaten sikrer tilhørighet og forbindelse mot resten av universitetsområde, Museet og Studentsenteret. Næringsklynger, innovasjonsarenaer, næringsliv, relevante myndigheter og sterke samarbeidspartnere som NORCE er lokalisert i umiddelbar nærhet. «Diagonalen» ned mot bybanen knytter oss ytterligere opp mot samfunn og samarbeidspartnere som HVL og næringslivs- og industripartnere samt Helseklyngen og Haukeland.

Gode uteareal tilrettelagt for aktivitet og møteplasser og Nygårdsparken, tenkt inn som en del av campus, vil danne store grøntareal rundt området. Nygårdshøyden Sør skal være et viktig bindeledd mellom byen, Marineholmen og Solheimsviken og vil bidra til å skape et sammenhengende bymiljø: med Nygårdsparken som bindeledd til Marineholmen og tilknytning mot bybanen på motsatt side, vil UiBs realfaglige forsknings- og utdanningsmiljøer fremstå som en integrert del av byen. Dette gir en unik mulighet for forsterket arbeid med formidling og kommunikasjon, ikke bare knyttet til EVU men også for å invitere skoler, «folk flest» og skape nye møteplasser for kunnskapsoverføring.

- *Vi være en arena for samspill og dialog og gjøre vitenskap tilgjengelig*

Det fysiske miljøet som tilrettelegger

UiBs område på Nygårdshøyden Sør vil i løpet av den neste dekadene fremstå helt nytt. Her vil all realfaglig forskning ved UIB samles. Et moderne nybygg skal knyttes sammen med de eksisterende

byggene og universitetsarealene på Nygårdshøyden Sør vil ivareta sitt særpreg som en liten bydel. Kulturhistoriske og arkitektoniske verdier fra ulike epoker som van de Graaff-bygget, Geofysen og Realbygget ivaretas og knytter sammen fakultetets historiske linje fram til vår tid der et nytt, moderne bygg i Allégaten 64 vil danne en kjerne – et nav - for samhandling. Bygget vil dermed føye seg inn i historien som UiBs realfaglige arv fra 2020 tallet med en **energieffektiv og grønn profil**.

Den nye Perspektivmeldingen 2021 fra regjeringen ([Stortingsmelding 14 \(2020-2021\)](#)) peker på at «endringstakten i teknologi og i arbeidslivet tilsier at det er viktig med fleksible og arealeffektive bygg, som er ressurseffektive og svarer på endrede behov over tid». Meldingen understreker at sambruk og transformasjon av eksisterende bygg er en del av dette og understreker at det kan være en utfordring å tilpasse eldre bygg til moderne bruksformål. For UiBs realfaglige forskning skal arealutviklingen på Nygårdshøyden Sør svare på nettopp det. Her skal gjenbruk og nybygg i samspill underbygge faglige ambisjoner og behov og bidra til UiBs målsettinger innen realfaglig forskning og utdanning, og samtidig understøtte ambisjonen om å styrke samfunnsrollen og relasjonene med omverden.

Byggene skal samlet være et verktøy som setter fakultetet i stand til å løse samfunnsoppgavene:

Den teknologiske utviklingen innen vitenskapelig instrumentering er en svært viktig driver av kunnskapsutviklingen innen realfagene. Tett kobling mellom eksperimentell forskning og beregningsvitenskap gir stadig nye muligheter til å utforske store komplekse problemstillinger, men øker også nødvendigheten av å oppskalere og akselerere de eksperimentelle forsøkene som kreves for å validere, kalibrere og videreutvikle modellene.

For de eksperimentelle- og feltfagene vil nye, moderne undervisnings laboratorier være sentrale element, men også innretninger som store digital skjermer og simulatorer bli tilgjengelig som supplement til dagens fysiske undervisning. Åpne læringsareal og mindre gruppeareal vil være kjernefasiliteter der fleksible løsninger kan åpne og lukke areal etter behov. Vi vil tilrettelegge for studentdrevne arenaer for innovasjon. Disse får en viktig rolle i kulturbyggingen rundt innovasjon og vil skape eierskap og stimulere til nysgjerrighet og kreativitet, og vil samtidig bygge generiske kompetanser som f.eks. organisering og budsjettering.

Følgende element må være på plass:

- Gode **arbeidsplasser** og arbeidsareal for alle
- Moderne laboratorier og areal av høy standard for et bredt spektrum av basale og avanserte **eksperimentell forskning**
- Forskjellige **samhandlingsarenaer** for å tilrettelegge for ulike samarbeidsformer på campus, både for prosjektsamarbeid, møter og etter- og videreutdanning, men også mer uformelle møtearenaer og formidling.
- Et sentralt fysisk **innovasjonsknutepunkt** med **satellitter** i de andre byggene som en sentral **magnet** for å skape motivasjon, nysgjerrighet og kreativitet som en grunnleggende del av studenthverdagen.
- Et **skaperverksted** («makerspace») som stimulerer til læring og eksperimenter er et redskap for å bygge et kreativt miljø.

Kjernebygg – arena for teoretisk og eksperimentell forskning og læring

Rehabilitering av Realbygget og Bjørn Trumpys hus er en forutsetning for å realisere universitetets ambisjoner om eksperimentell realfaglig forskning i internasjonal klasse.

Eksperimentell forskning er en primærkilde til ny innsikt om vår fysiske verden og utgjør fundamentet for naturvitenskapene. Kjernen i prosjektet er derfor transformasjonen av **Realfagbygget** til et moderne laboratoriebygg der åpne og hensiktsmessige areal hvor studenter, forskere, ingeniører og samarbeidspartnere kan utfordre etablert kunnskap, skape ny innsikt, og utvikle innovative løsninger på vår tids utfordringer gjennom eksperimentell virksomhet

Det skal sikre at våre fagmiljø har fasiliteter der vi kan drive state-of-the art forskning også i fremtiden og samtidig ivareta HMS på høyeste nivå. Dette prosjektet demonstrerer også verdien og potensialet i gjenbruk. Det arkitektoniske ytre bevares samtidig som kvaliteten ved infrastruktur som tilrettelegger for laboratorievirksomhet benyttes. Sammen med den pågående rehabiliteringen av **Geofysen**, og planlagte rehabiliteringen av **Bjørn Trumpys hus** som et teknologisenter, vil dette danne en sammenhengende og moderne bygningsmasse som gjør fakultetet i stand til å realisere samfunnsoppdraget og bidra med kunnskap til bærekraftige samfunnsløsninger.

Mye av fakultetets forskning er knyttet til energiomstilling, klimatilpassing, geofarer og nye energiformer og krever avanserte laboratorier og utstyr. Grunnlaget for all vår forskning bygger på våre sterke disiplinmiljø. Skal vi fortsatt være på høyt internasjonalt nivå innen fagområder som kjemi og geovitenskap inkludert klimaforskning, er rehabilitering av bygget nødvendig.

Nybygget - Vekstarena – en møteplass for Kunnskap – Ideer – Utvikling

I skjæringspunktet mellom marin, klima og energiomstillingsklyngene skal et nytt bygg reises i Allégaten 64 hvor det i dag står en nedslitt Auditoriefløy. Bygget blir et viktig tyngdepunkt for integrering av IKT og styrking av innovasjonskraften for realfagene. Selv om fakultetet beholder de organisatoriske grensene (institutt), vil dette ikke reflekteres i nybygget, som skal skape en felles arena for samhandling og innovasjon.

Bygget er derfor et sentralt og nødvendig element sammen med rehabiliteringene for å skape et moderne, fremtidsrettet arbeidsmiljø for forskning, utdanning og innovasjon. Det skal skape merverdi gjennom å legge til rette for et transparent og stimulerende miljø der forskere og studenter møter nærings- og samfunnsliv. **Det skal bidra til konvergens av klyngene i området i et felles innovasjonssenter.**

For å lykkes med energiomstilling og bærekraftig teknologi- og samfunnsutvikling vil vi samle tunge IKT- og matematikk-miljø sentralt. Dette vil styrke innovasjon og sikre samarbeid og videreutvikling av disse, i tråd med et samfunns- og næringsliv som i større og større grad blir avhengig av spisset IKT-kompetanse for å møte fremtiden.

Det grønne skiftet er heller ikke mulig uten IKT kompetanse. Sentrale deler av kunnskapsklyngen innenfor det grønne skiftet vil derfor få plass her, bl.a. Bergen Offshore Wind Center (BOW) og SFI'en Smart Ocean. Det vil tilrettelegges for samlokalisering med lokale partnere fra bl.a. HVL og NORCE.

Bygget vil bl.a. inneholde lyse, moderne arbeidsplasser, hensiktsmessige og fleksible læringsareal, IKT-infrastruktur og enklere laboratorier. Bygget skal være et **innovasjonsknutepunkt** - en arena for kunnskap, ideer og utvikling. Gjennom å huse både forskning, utdanning, næringsliv og innovasjonsaktiviteter vil bygget fasilitere kunnskapsflyt mellom akademia og samfunn, og tilrettelegge for å videreutvikle og bygge den kompetansen som er nødvendig for omstilling. Et innovasjonssenter, areal for oppstartsbedrifter og areal for entreprenørskap vil være sentrale element som del av et økosystem for innovasjon og entreprenørskap. Det vil tilrettelegges for at

leietakere som NORCE, HVL, VIS og andre sammen eier deler av innovasjonsarealet som vil være plassert nær inngangspartiet.

For å utvikle fakultetet som del av et **økosystem** for innovasjon og entreprenørskap, vil utleieareal være tilgjengelig for inkubatorer, oppstartsbedrifter og teknologioverføringsselskapet VIS, og fellesarealer skal sikre møtepunkter. Innovasjonslitteraturen viser at en viktig suksessfaktor for vellykket omstilling er å korte avstanden mellom forskningsfronten og de som kan ha nytte av den og i klyngetenkning er geografisk konsentrasjon sentralt.

Bygget er en forutsetning for å realisere universitetets ambisjoner om økt samarbeid med omverden, nye undervisningsformer og større innovasjonskraft for realfagene.

Oppsummering

Med forskning, utdanning og innovasjon i moderniserte og hensiktsmessige arealer, sikrer utviklingsprosjektet av Nygårdshøyden Sør at UiB fortsetter å skape kunnskap og utdanner gode kandidater innen realfagene, og gjennom det bidrar til løsninger på de store utfordringene samfunnet står overfor. Fakultetets fagområder er viktige og relevante for et samfunn i endring og vår forskning og utdanning skal bygge opp om samfunnets behov for omstilling og kunnskap for framtiden.

APPENDIX

Faktaboks: Informatikk

Dagliglivet er i større og større grad styrt av digitale løsninger til glede for de fleste, men også til bekymring for noen. Skal det norske samfunnet ta del i den digitale transformasjonen på en god og sikker måte, og ta del i det som blir kalt den fjerde industrielle revolusjonen¹, trengs det sterke og innovative forsknings- og utdanningsmiljø. Dette gjelder i hele bredden av disipliner fra realfag og teknologi til samfunnsvitenskaper og humanistiske fag.

I kjernen av denne utviklingen ligger faget informatikk. Informatikk har sterke røtter i matematikk, og har siden 1960 utviklet seg til en egen disiplin. Informatikkforskning er både teoretisk og anvendt, den dreier seg i hovedsak om å finne løsninger på et stort spenn av problemstillinger som har sitt opphav både i dagliglivet og i de ulike vitenskapene. Disse løsningene gir forståelse og innsikt, samtidig som de kan resultere i praktiske verktøy. Sammen med matematikk utgjør informatikk et universalspråk og redskapsfag innen naturvitenskap og teknologi, og i økende grad innen mange andre fagområder.

I dag er det vanskelig å se for seg «cutting edge» forskning innen for eksempel biologi, medisin, fysikk, kjemi eller geofagene uten bruk av nyskapende informatikk-løsninger som algoritmer, maskinlæring og visualiseringsteknologier. De store datamengdene som blir generert innen naturvitenskapene og medisin, og også overalt ellers i samfunnet, trenger nye metoder for håndtering og analyse. Her er tilnærminger basert på f.eks. modellering, data science² og maskinlæring sentrale.

Den største overføringen av kompetanse fra universitet til samfunn skjer gjennom studentene vi utdanner. Skal studentene være forberedt på – og bidra til å forme – den digitale fremtiden, trenger alle grunnleggende informatikk-kompetanse. Denne må være integrert i fagene de studerer. I tillegg må vi utdanne studenter med spisskompetanse i informatikk. Fordi digitaliseringen av samfunnet skjer så hurtig, er det også essensielt at det etableres gode etter- og videreutdanningstilbud i faget.

Ved Universitetet i Bergen er det solide forsknings- og utdanningsmiljø innen informatikk-relaterte fag ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet (Institutt for informasjonsvitenskap), Det humanistiske fakultet (digital kultur, lingvistikk), og ikke minst ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (Institutt for informatikk, samt i de fleste fagdisipliner ved fakultetet).

Ved Institutt for informatikk ved MN-fakultetet blir det forsket og utdannet innen:

- Algoritmer og diskret matematikk
- Bioinformatikk
- Informasjons- og kommunikasjonssikkerhet, kryptografi
- Informatikk fagdidaktikk
- Maskinlæring og data science
- Optimering
- Visualisering
- Programutviklingsteori og logikk

[Gå tilbake til tekst](#)

¹ Silvija Seres, f.eks. <https://www.dn.no/innlegg/innovasjon/digitalisering/teknologi/innlegg-norge-holder-pa-a-ga-glipp-av-den-fjerde-industrielle-revolusjonen/2-1-952068>

² https://en.wikipedia.org/wiki/Data_science

Smart Ocean

- [Smart Ocean](#) ble tildelt status som Senter for forskningsbasert innovasjon (SFI) i 2020
- Skal skape en fleksibel, robust, energi- og kostnadseffektiv plattform for et nettverk med smarte sensorer på havbunnen.
- Observasjonssystemet skal legge grunnlaget for en bærekraftig vekst i havindustriene.
- Konsortiet består av en rekke forsknings- og industripartnere samt offentlig sektor og industriklynger.

[Gå tilbake til tekst](#)

Birkelandsenter for romforskning

- [Birkelandsenteret for romforskning](#) (BCSS) er et senter for fremragende forskning (SFF) ved Universitetet i Bergen, med noder ved NTNU og UNIS.
- Studerer koblingen mellom jorden og verdensrommet via polene, forske på røntgen og gammaglimt, undersøke elektrisk ladde strømpartikler i rommet og finne ut om partikkelskurer fra rommet kan påvirke kjemien i jordens klimasystem.
- Forskningen legger blant annet grunnlag for bedre varsling av romvær og økt trygghet for GPS, TV-signaler, betalingsystemer og andre satellittbaserte tjenester.

[Gå tilbake til tekst](#)

Bjerknessenteret for klimaforskning

- [Bjerknessenteret for klimaforskning](#) leverer viktige bidrag innen global klimamodellering, klimavarsling og effektforskning, ekstremvær og klimafarer og bidrar til at verden når FN sine bærekraftsmål.
- Senteret er et av Europas største og mest anerkjente forskningsmiljø innen naturvitenskapelig klimaforskning, og er et samarbeid mellom [Havforskningsinstituttet](#), [Nansensenteret](#), [Norce](#) og [Universitetet i Bergen](#).
- Senteret er en samarbeidsorganisasjon administrativt plassert ved Universitetet i Bergen og har en øremerket finansiering fra Kunnskapsdepartementet.

[Gå tilbake til tekst](#)

Bergen Offshore Wind Centre (BOW)

- [Bergen Offshore Wind Centre](#) (BOW) samler UiB sin satsning på havvind.
- Senteret har tre fokusområder: vindressurser, plassering av vindparker og drift av vindparker.
- BOW er et kompetansesenter for forskning, utdanning og innovasjon innenfor offshore vindenergi på et internasjonalt nivå.
- Senteret mobiliserer og synliggjør tverrfaglighet i regi av Universitetet i Bergen.

[Gå tilbake til tekst](#)

Senter for dyphavsforskning

- [Senter for dyphavsforskning](#) er en ledende internasjonal aktør innen forskning på dyphavet og en pionér på nye dyphavsopptdagelser i norske farvann.
- Øker kunnskapen om geologisk utvikling, biologisk tilpasning, artsmangfold og potensielle ressurser i de minst utforskede områdene på jordkloden.
- Forskningen strekker seg over flere disipliner og forskere med ulik vitenskapelig bakgrunn jobber tett sammen for å forstå sammenhengen mellom geologiske, kjemiske og biologiske prosesser i de komplekse dyphavsmiljøene.
- Senteret deltar i flere nasjonale og internasjonale samarbeid og deltar i flere internasjonale programmer.

[Gå tilbake til tekst](#)

The VISTA Center for Modeling of Coupled Subsurface Dynamics (VISTA CSD)

- [VISTA CSD](#) skal utvikle matematiske og numeriske modeller, mellom annet for å finne ut mer om hvordan porøse medium kan endre form på grunn av innsprøyting av væske og gass. Porøse medium er materiale med porer, som kan inneholde for eksempel vann, olje og gass.
- Senteret har et omfattende internasjonalt samarbeid, med forskere fra mellom annet Stanford University og MIT i USA, Technische Universität München og Universität Stuttgart i Tyskland og Technische Universiteit Delft i Nederland. Flere internasjonale og norske industripartnere innen petroleum, geotermisk energi og grunnvann, er også involvert i samarbeidet
- Finansierte gjennom VISTA, et grunnforskningsprogram finansierte av Equinor som gjennomføres i nært samarbeid med Det Norske Videnskaps-Akademi.

[Gå tilbake til tekst](#)

Center for Data Science (CEDAS)

- Center for Data Science, CEDAS, er et tverrfaglig senter på tvers av flere fakultet, som fokuserer på forskning og utdanning i sentrale aspekter av data science og kunstig intelligens.
- *Data science* handler om å trekke nyttig kunnskap ut av store og komplekse datamengder.
- Senterets hovedmål er å være et et ledende forskningssenter på høyt internasjonalt nivå innen *data science* og kunstig intelligens.
- Forskningsmiljøenes innsats involverer maskinlæring, algoritmiske problemstillinger, *visual data science*, statistikk, bioinformatikk og atferdsvitenskap.

[Gå tilbake til tekst](#)

bioCEED - Senter for Fremragende Utdanning i Biologi

- [bioCEED](#) fikk status som Senter for fremragende utdanning (SFU) i 2013.
- SFU-statusen tildeles miljøer som allerede kan vise til fremragende kvalitet og innovativ praksis i utdanningen, og som har gode planer for videreutvikling og innovasjon. Et viktig krav til sentrene er formidling av oppnådde resultater og kunnskapsspredning.

- bioCEED utvikler biologiutdanninger som vil fylle fremtidens vitenskapelige og samfunnsmessige behov. Dette oppnås gjennom å forene vitenskapelig kunnskap, praktiske ferdigheter og samfunnsnytte, og ved å ta styrkene ved forskningskultur inn i utdanningspraksisen.

[Gå tilbake til tekst](#)

iEarth - Centre for Integrated Earth Science Education

- [iEarth](#) fikk status som Senter for fremragende utdanning (SFU) i 2019.
- SFU-statusen tildeles miljøer som allerede kan vise til fremragende kvalitet og innovativ praksis i utdanningen, og som har gode planer for videreutvikling og innovasjon. Et viktig krav til sentrene er formidling av oppnådde resultater og kunnskapsspredning.
- iEarth er et nasjonalt konsortium med et bredt internasjonalt nettverk og vil endre den geovitenskapelige utdanningen i Norge.
- Senteret ønsker å fremme et student-fokusert og innovativt læringsmiljø for morgendagens geovitenskapelige studenter for å imøtekomme komplekse samfunnsutfordringer og muligheter.

[Gå tilbake til tekst](#)

Mandat - strategisk utviklingsgruppe Nygårdshøyden Sør

Kunnskap fra matematikk, naturvitenskap og teknologi er nødvendig for å løse samfunnsutfordringene og bidra til å skape et bærekraftig samfunn med et vedvarende behov for omstilling. Nygårdshøyden Sør er et campusutviklingsprosjekt for den sørlige delen av Nygårdshøyden for å utvikle moderniserte og hensiktsmessige arealer som sikrer at UiB i et 50-årsperspektiv fortsatt kan skape kunnskap, innovasjon og utdanne gode kandidater innen realfagene og gjennom det bidra til samfunnets behov for omstilling og kunnskap. Nygårdshøyden Sør strekker seg fra Realfagbygget, sør til «Geofysen» og ned og til universitetets bygninger på indre deler av Marineholmen.

Strategisk utviklingsgruppe skal utvikle visjoner og mål for å videreutvikle og styrke Nygårdshøyden Sør som et realfaglig kraftsentrum. Arbeidet skal være basert på:

- Visjoner og mål for faglig utvikling, strategi og profil for UiB og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
- Universitetets samfunnsoppdrag
- Økt innsats for kunnskapsbasert innovasjon og nyskaping
- Strategier og problemstillinger for arbeids-, undervisnings- og læringsformer der det fysiske henger sammen med teknologi og hvordan vi jobber samt samfunnets behov for livslang læring
- Utvikling av Nygårdshøyden Sør som en åpen og levende del av campus tett knyttet mot samfunn og samarbeidspartnere, og der området knytter sammen indre deler av Marineholmen med øvrige deler av campus Nygårdshøyden
- Utvikling av campus og bygninger som ivaretar behovet for fleksibilitet og tilpasningsevne
- Internasjonale trender og drivere for utviklingen av realfaglig kunnskapsutvikling og campusløsninger
- Utvikling av en mer bærekraftig campus

Utvalget skal komme med forslag til visjon og overordnede, gjennomgående konsepter for arealutviklingen på Nygårdshøyden Sør som styrker Bergen som et av landets tyngste naturvitenskaps- og teknologimiljøer, ved at UiB innenfor realfagene:

- er attraktiv og har hensiktsmessige lokaler, både som studiested og som arbeidssted for forskergrupper som er fremragende i internasjonal målestokk
- løser samfunnsoppdraget på en god måte
- har en fleksibel campusløsning som møter framtidens behov innen undervisning og læring, forskning, innovasjon og formidling
- har en bærekraftig arealutvikling og campusløsning, der hensynet til helse, miljø og sikkerhet ivaretas
- har arealer av høy kvalitet for mangeartet eksperimentell virksomhet
- har arenaer tilrettelagt for formell og uformell samhandling mellom større og mindre grupper, fasiliterer klyngeutvikling, intern og ekstern samhandling, støttet av effektiv infrastruktur for kommunikasjon, både fysisk og digitalt
- åpner campus mot byen og styrker samhandlingen med samfunns- og næringsliv

Visjonen skal utvikles for Nygårdshøyden Sør som helhet og med delvisjoner for de respektive byggene samt de overordnede, gjennomgående konseptene som skal bidra til å realisere visjonen. Dette omfatter områdene læringsareal, laboratorieutvikling, arbeidsplasser, fellesareal og samhandling, innovasjon og samhandling.

Gruppen er ansvarlig for å sammenfatte og overlevere funksjonsprogram og overordnede konseptløsninger for rehabiliteringen av Realfagbygget og Bjørn Trumpys hus foruten realisering av et nybygg («EnTek»), som støtter opp om fakultetets faglige utvikling og ambisjoner, til byggeprosjektet.

Gruppen rapporterer til Styringsgruppen for Nygårdshøyden Sør.

Sammensetning:

- Dekan Helge K. Dahle (leder)
- Visedekan Gunn Mangerud
- Fakultetsdirektør Elisabeth Müller Lysebo
- Instituttleder Pinar Heggernes, Institutt for informatikk
- Instituttleder Antonella Zanna, Matematisk institutt
- Instituttleder Ingunn Hindenes Thorseth, Institutt for geovitenskap
- Instituttleder Knut Børve, Kjemisk institutt
- Instituttleder Øyvind Frette, Institutt for fysikk og teknologi
- Instituttleder Tor Eldevik, Geofysisk institutt
- Instituttleder Ørjan Totland, Institutt for biovitenskap

Følgende undergrupper vil være i arbeid i visjonsfasen:

- Arbeidsutvalg – ansvarlig for dialog med interne og eksterne brukere, ansvar for ferdigstilling av dokumentene: *Helge Dahle, Gunn Mangerud, Elisabeth Müller Lysebo*
- Undergruppe for læringsarealer: *Ivar Nordmo (leder), Anna Nele Meckler, Johan Lie, Fredrik Manne, Christian Jørgensen, Stein Dankert Kolstø, Hans René Bjørsvik, Kristoffer Eik*
- Undergruppe molekylærbiologi: *Knut Børve, Ørjan Totland*
- Undergruppe for arealer for eksperimentell forskningsaktivitet: *Knut Børve (leder), Lisbeth Glærum, Pascal Daniel Croumbie Dietzel, Ulysses Ninnemann, Ole Tumyr, Kjetil Ullaland, Georgi Genov, Tor Einar de Lange*

Gruppen kan nedsette ytterligere undergrupper etter behov.

Gruppen bes levere sitt arbeid innen 30. juni med delleveranser underveis.

Mandat - visjonsgruppe for læringsarealer Nygårdshøyden Sør

Gruppen bes utarbeide forslag til visjon og overordnede, gjennomgående konsept for framtidrettede, funksjonelle og fleksible læringsarealer på Nygårdshøyden Sør.

Visjon og konsept må understøtte bredden i læringsformer i matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag (MNT-fag) og at læring vil skje videre gjennom hele yrkeskarrieren gjennom etter- og videreutdanning. Visjon og konsept må videre understøtte økt behov for kunnskapsoverføring til samfunnet gjennom innovasjon og samhandling med nærings- og samfunnsliv.

Arealene skal bidra til å realisere fakultetets ambisjoner om styrket studentrekruttering, økt studentaktiv læring, økt gjennomføring, sosial trivsel og livslang læring.

Gruppen rapporterer til Strategisk utviklingsgruppe i arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør.

Bakgrunn:

I UiBs masterplan for areal er det vedtatt et stort arealutviklingsprosjekt for Nygårdshøyden sør. Det er behov for omfattende rehabilitering av Realfagbygget og Bjørn Trumpys hus (Fysikkbygget). Det foreligger også planer om et nytt bygg, EnTek-bygget, der Auditoriefløyen ligger i dag. Nygårdshøyden sør er et helhetlig utviklingsprosjekt, der utviklingen av Realfagbygget, Fysikkbygget og EnTek-bygget er gjensidig avhengig av

hverandre i utviklingen av infrastruktur for fagmiljøene.

Det er viktig at alle læringsareal sees i sammenheng (også allerede eksisterende læringsareal i Geofysen) og at nye læringsformer knyttet til tradisjonelle fysiske læringsarenaer så lab og felt ivaretas

Sentrale dokumenter o.l.:

UiB-utredning «Fysiske læringsarealer for fremtiden»:

https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/uib_fysiskelaeringsmiljo-digital.pdf

UiBs masterplan for areal: http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2020/2020-10-29/S_110-20Revisjon_universitetets_masterplan_areal.pdf

Universitetsstyresak 18/21 om oppfølging av revidert masterplan:

http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2021/2021-02-04/S_18-20Oppf%C3%B8lging_Masterplan_areal.pdf

Mandat - visjonsgruppe for arealer for eksperimentell forskningsvirksomhet

Gruppen bes utarbeide forslag til visjon og overordnede, gjennomgående konsept og prinsipper for framtidsrettet og funksjonelt areal for eksperimentell forskningsaktivitet, dvs laboratorier, tyngre forskningsinfrastruktur og andre forskningsrelaterte spesialrom, på Nygårdshøyden Sør. Arealene skal understøtte og styrke Nygårdshøyden Sør som et realfaglig kraftsentrum i et 50-årsperspektiv.

Visjon, konsept og prinsipper må understøtte bredden i laboratoriebehov og andre spesialrom og tyngre forskningsinfrastruktur i et framtidsperspektiv i matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag (MNT-fag). Visjon og konsept må videre understøtte økt behov for kunnskapsoverføring til samfunnet gjennom innovasjon og samhandling med nærings- og samfunnsliv.

Utvikling av arealer for eksperimentell aktivitet skal bidra til at fakultetet:

- har arealer av høy kvalitet for mangeartet eksperimentell virksomhet som gir mulighet for faglig utvikling og forskning på høyt internasjonalt nivå
- bidrar til en bærekraftig arealutvikling og campusløsning, der hensynet til helse, miljø og sikkerhet ivaretas
- har effektiv og fleksibel arealbruk der sambruk og samlokalisering stimulerer tverrfaglighet, nyskaping og nysgjerrighet
- styrker samarbeid med andre inkludert samhandlingen med samfunns- og næringsliv

Det er et mål at arbeidet utvikler prinsipper for laboratorieareal som vektlegger tilpasningsdyktighet overfor behovsendringer¹.

Arbeidet skal være basert på:

- Visjoner og mål for faglig utvikling, strategi og profil for UiB og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
- Universitetets samfunnsoppdrag
- Økt innsats for kunnskapsbasert innovasjon og nyskaping
- Utvikling av Nygårdshøyden Sør som en åpen og levende del av campus tett knyttet mot samfunn og samarbeidspartnere, og der området knytter sammen indre deler av Marineholmen med øvrige deler av campus Nygårdshøyden
- Utvikling av campus og bygninger som ivaretar behovet for fleksibilitet og tilpasningsevne
- Internasjonale trender og drivere for utviklingen av realfaglig kunnskapsutvikling og campusløsninger
- Utvikling av en mer bærekraftig campus

Bakgrunn:

I UiBs masterplan for areal er det vedtatt et stort arealutviklingsprosjekt for Nygårdshøyden sør. Det er behov for omfattende rehabilitering av RealFagbygget og Bjørn Trumpys hus (Fysikkbygget). Det foreligger også planer om et nytt bygg, («EnTek»), der Auditoriefløyen ligger i dag. Nygårdshøyden sør er et helhetlig utviklingsprosjekt, der utviklingen av RealFagbygget, Bjørn Trumpys hus og nybygget er gjensidig avhengig av hverandre i utviklingen av infrastruktur for fagmiljøene. Det er viktig at alle arealene for eksperimentell virksomhet sees i sammenheng.

Gruppen rapporterer til Strategisk utviklingsgruppe i arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden Sør.